

Lausunto alueelliselle jätehuoltolautakunnalle / Esitys sekajätteen kiinteistökohtaisten keräysalueiden päivittämiseksi

Ympäristölautakunta 25.10.2023 § 115
392/10.03.01.01/2023

Valmistelija Ympäristöpäällikkö Sini Yli-Öyrä

Alueellinen jätehuoltolautakunta on kokouksessaan 6.9.2023 § 32 päättänyt esityksestä kiinteistökohtaisten jätteenkeräysalueiden päivittämiseksi.

Jätelain (646/2011) 35.1 §:n mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että sen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan jätteen kuljetus järjestetään kiinteistöittäisesti. Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa jäteastia tyhjenetään kiinteistön haltijan järjestämästä keräyspaikasta, joka on joko kiinteistökohtainen tai usean kiinteistön yhteinen eli ns. kimppa-astia. Lain 35.4 §:n mukaan kunta voi kuitenkin päättää, ettei kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta järjestetä alueella, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä, jollei kuljetusta ole ympäristö- tai terveysyistä pidettävä tarpeellisenä. Päätöksenteko asiassa kuuluu kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Ylöjärven kaupungin alueella jätehuoltoviranomaisena toimii alueellinen jätehuoltolautakunta.

Toimialueelle on määritelty sekajätteen kiinteistökohtaiset keräysalueet ensimmäisen kerran vuonna 2014. Tämän jälkeen kiinteistökohtainen keräys on laajentunut mm. alueiden rakentumisen ja vapaaehtoisen kiinteistökohtaisen keräyksen myötä. Lisäksi Tampereen kaupunkiseudun yli 10 000 asukkaan keskustaa-ajamassa astui 1.9.2023 voimaan biojätteen erilliskeräysvelvoite jokaiselle kiinteistölle. Jätehuoltoviranomaisen karttatarkastelun perusteella nykyinen sekajätteen kiinteistökohtainen keräysalue ei kata kokonaisuudessaan biojätteen erilliskeräyksen velvoitealuetta. Edellä mainittujen syiden vuoksi sekajätteen kiinteistökohtaiset jätteenkeräysalueet on syytä päivittää vastaamaan nykytilannetta ja asukkaiden palvelutarvetta.

Oheismateriaalina on esitetty ehdotus Ylöjärven alueen uusista sekajätteen kiinteistökohtaisista keräysalueista. Pääosassa toimialueen kuntia keräysalueita esitetään laajennettavaksi nykyisestä. Kiinteistökohtaisiin jätteenkeräysalueisiin esitetään liitettäväksi kuntien ylläpitämät taajamien kadut ja tiet sekä valtion ylläpitämät yleiset tiet. Lisäksi alueeseen esitetään liitettäväksi ympäri vuoden hyväkuntoiset ja riittävän leveät yksityistiet, joilla on riittävästi vakituista asutusta ja jotka ovat joko läpiajettavia tai joilla on jäteautolle kääntöpaikka. Kääntöpaikan tulee olla riittävän kantava ja laaja raskaalle kalustolle.

Jätehuoltolautakunnan ehdotuksessa on hyödynnetty ELY-keskuksen ylläpitämää rekisteriä valtion teistä, jäteyhtiön asiantuntemusta sekä kuntien viranhaltijoiden paikallistuntemusta kuntien ylläpitämistä teistä ja kuntien alueella olevista yksityisteistä. Kuntien kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta on katsottu perustelluksi, että taajamien ja kylien ulkopuolella sijaitsevien hyväkuntoisten teiden varsilla olevat kiinteistöt, jotka sijaitsevat enintään 300 metrin etäisyydellä jäteauton kulkureitistä, esitetään liitettäväksi kiinteistökohtaiseen keräykseen.

Uusien asuinalueiden rakentuminen huomioidaan esityksessä siten, että jatkossa asemakaavoitetut alueet tullaan liittämään osaksi kiinteistöittäistä

jätteenkeräysaluetta automaattisesti, ilman jätehuoltoviranomaisen erillistä päätöstä asiassa.

Kiinteistöittaisen jätteenkeräysalueen ulkopuolelle esitetään rajattavaksi alueet, joiden keräys- ja kuljetusolot ovat normaalia hankalammat, tai alueilla on hyvin harvaa asutusta. Näillä kiinteistöillä jätehuolto olisi järjestetty aluejätepisteen avulla jätehuoltomääräysten 9 §:n mukaisesti kuten tälläkin hetkellä. Myös kiinteistöittaisen jätteenkeräysalueen ulkopuolisilla kiinteistöillä on mahdollisuus liittyä kiinteistökohtaiseen keräykseen vapaaehtoisesti, jos kiinteistölle johtava tiestö sallii jäteauton liikennöinnin. Näissä tilanteissa asiakkaalta peritään kuitenkin kulloinkin voimassa olevan jätetaksan mukainen reittipoikkeamamaksu.

Biojätteen erilliskeräyksen velvoitealueella yli 10 000 asukkaan taajamassa sijaitsevien kiinteistöjen kohdalla keräysalueiden esitetään astuvan voimaan 31.12.2024 mennessä. Muilla ehdotukseen sisältyvillä Ylöjärven alueilla sekajätteen kiinteistökohtaisen keräysalueen esitetään astuvan voimaan 31.12.2026 mennessä. Siirtymäajoilla mm. varataan aikaa urakkahankinnoille ja asukkaiden tiedottamiselle. Siirtymäajat on lisäksi määritelty siten, että nyt käynnissä oleva Tampereen kaupunkiseudun keskustaaajamaa koskeva biojätteen keräysvelvoitteen toimeenpano saadaan valmiiksi ennen kiinteistökohtaisten keräysalueiden laajennuksen toimeenpanoa.

Esitetyn muutoksen katsotaan parantavan asukkaiden jätehuollon palvelutasoa. Siirryttäessä aluejätepisteen käytöstä kiinteistökohtaiseen keräykseen, asukas saa jatkossa jätehuoltopalvelut suoraan omalle kiinteistölleen. Lisäksi asukkaat pystyvät aiempaa paremmin hallitsemaan jätehuollosta aiheutuvia kustannuksia, mm. jäteastian tyhjennysrytmin määrittämisellä omiin tarpeisiin. Lisäksi naapurikiinteistöjen yhteisellä kimppa-astialla jätehuollosta aiheutuvia kustannuksia pystytään vähentämään vielä enemmän. Pirkanmaan Jätehuolto toimittaa jäteastian kiinteistölle maksutta.

Osalla asiakkaista on saattanut jo olla oma jäteastia kiinteistöllä, vaikka alue olisi kuulunut kiinteistökohtaisen jätteenkeräysalueen ulkopuolelle. Näissä tapauksissa kiinteistöiltä on peritty jätetaksan mukaista reittipoikkeamamaksua, joka on maksettu jäteastian tyhjennyshinnan lisäksi. Muutoksen toimeenpanon jälkeen reittipoikkeamamaksuja ei enää peritä asiakkailta.

Päivitettyjen jätteenkeräysalueiden katsotaan vastaavan aiempaa paremmin jätelain vaatimuksia kiinteistöittäistä jätteenkeräystä koskien. Nykyisin voimassa oleva kiinteistökohtaisen keräysalueen rajaus on ollut jätelain näkökulmasta katsottuna liian aluejätepistepainotteinen. Kiinteistökohtaista keräystä ei ole aiemmin ulotettu kaikille sellaisille alueille, joissa sen järjestäminen olisi ollut mahdollista ja jätelain mukaista.

Kiinteistökohtaisen keräyksen laajentumisen myötä aluejätepisteiden tarve tulee vähenemään. Aluejätepisteverkostoa tarkastellaan siirtymäaikojen puitteissa kunnittain. Jäljelle jäävät aluejätepisteet palvelevat jatkossakin niitä asiakkaita, jotka ovat kiinteistökohtaisen jätteenkeräyksen ulkopuolella.

Jätehuoltolautakunta varaa toimialueen kunnille mahdollisuuden antaa lausuntonsa asiasta. Ylöjärven tekninen lautakunta on antanut 27.09.2023 § 131 lausunnon esitykseen. Ylöjärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen toimii kaupungin alueella jätelain mukaisena valvontaviranomaisena ja antaa erikseen lausunnon valvontaviranomaisen näkökulmasta. Lausunnon antamiselle on saatu lisäaikaa 26.10.2023 asti.

Lisätiedot	Ympäristöpäällikkö Sini Yli-Öyrä, puh. 044 481 1402, sähköposti etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi
Oheismateriaali	Numeroimattomana oheismateriaalina -lausuntopyyntö -nykyinen kiinteistökohtainen keräysalue Ylöjärven alueella -esitetty kiinteistökohtainen keräysalue Ylöjärven alueella
Esittelijä	Johtava rakennustarkastaja Johanna Venäläinen
Päätösehdotus	Ylöjärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva ympäristölautakunta päättää antaa lausuntopyyntöön seuraavan lausunnon: Aluejätepisteverkoston tarkastelussa tulee huomioida, että yhteistoiminta-alueella pisteitä käytetään yli kuntarajojen. Tällä hetkellä aluejätepisteitä käyttävät voivat toimittaa sekajätteensä lähimpään tai helpoiten saavutettavaan pisteeseen, joka esimerkiksi työmatkojen tai muun asiainninn vuoksi saattaa olla naapurikunnan puolella. Jätteiden kuljetusmatkojen tulee säilyä kohtuullisina. Roskaantumishaittojen ehkäisemiseksi tulee jatkossakin huomioida, että jäteasemat palvelevat riittävän laajoin aukioloajoin. Kiinteistökohtaisen keräilyalueet on määritelty taajamien ja kylien ulkopuolella 300 metrin etäisyydellä jäteauton kulkureitistä. Esitykseen on kirjattu, että kiinteistökohtaiseen keräilyyn liitetään hyväkuntoisten teiden varsilla olevat kiinteistöt. Kuitenkaan näiden teiden kuntoa, leveyttä ja kääntöpaikan tai läpiajon mahdollisuutta ei ole selvitetty tiekohtaisesti etukäteen. Karkea tarkastelu voi johtaa runsaaseen määrään hakemuksia poiketa kiinteistökohtaisesta keräilystä, joka edelleen mahdollisten kielteisten päätösten myötä voi johtaa runsaaseen määrään vireillepanoja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa. Mikäli kiinteistökohtaiset keräysalueet hyväksytään esityksen mukaisella tarkkuudella, tulee poikkeamishakemukset käsitellä siten joustavasti, että niissä tarkastellaan kiinteistökohtaisten jäteastioiden sijoittamisen ja tyhjentämisen tosiallisia mahdollisuuksia huomioiden myös harvaan asuttujen alueiden talvikunnossapito.
Jakelu	Alueellinen jätehuoltolautakunta (26.10.2023 mennessä)
Päätös	Esittelijä lisäsi kokouksessa päätösehdotukseen, että pykälä tarkastetaan kokouksessa. Lisäksi lausetta ”Jätteiden kuljetusmatkojen tulee säilyä kohtuullisina” jatketaan ”eikä haja-asutus alueilta tule poistaa aluejätepisteitä”. Hyväksyttiin näillä muutoksilla. Pykälä tarkastettiin kokouksessa. -----